

יום ב', ו' בכסלו תש"ס (15 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בשבוע אחד, בהפרש של 5 שנים ויומיים, נפטרו שניים מראשי ממשלתינו – היום, ב-ו' כסלו תשל"ד (1973-5734), נפטר דוד בן-גוריון, רה"מ הראשון של מדינת ישראל. ומחרתיים, ב-ח' כסלו תשל"ט (1978-5739), נפטרה גולדה מאיר.

בן-גוריון נולד בפולין ב-1886 ומאמצע שנות ה-30 הנהיג את היישוב היהודי בארץ. הוא נאבק ב'ספר הלבן' וחתר להקמת מדינה יהודית ציונית, שבה ראה את יעדה העיקרי של הציונות. בערב שבת, ה' אייר, ה-14 במאי בשנת תש"ח (1948), זכה בן-גוריון להכריז על הקמתה של מדינת ישראל, והיה, כאמור, לראש ממשלתה הראשון. הוא היה אחראי לבניית צה"ל כצבא ממלכתי אחיד, הנהיג חינוך ממלכתי אחיד (...?), והכריז על ירושלים כבירת המדינה. למעט הפסקה משנת 53' – 55', שבהן עבר לגור בקיבוץ שדה בוקר שבנגב(!), שימש בן-גוריון בתפקיד ראש הממשלה (וגם שר הבטחון) עד שנת 63'. בשנה ההיא, הוא פרש מהממשלה ושנה לאחר מכן, הוא הסתכסך עם ראשי מפא"י. אז הוא פרש מהמפלגה והקים את רפ"י (בשימת פועלי ישראל) יחד עם משה דיין ושמעון פרס.

מעניין לעניין... היום הוא יום פטירתם של עוד שניים מגדולי העם בדור האחרון.

כמעט 30 שנה לפני-כן, בשנת תש"ו (1945-5706), נפטר יהושע חנקין, מראשי הפעילים ברכישת קרקעות להתיישבות בארץ. חנקין רכש את אדמות רחובות, חדרה, עמק יזרעאל ועמק חפר בשביל חב' "הכשרת היישוב" (שחנקין היה מנהלה), הקק"ל, ופיק"א.

ובשנת תשי"ח (1957-5718), בערב שבת, ו' כסלו, נפטר הרב חיים מיכאל דב וייסמנדל, מי שהיה אחד הקולות הבודדים שזעק מבתוך כבשן האש הארופאי גם בשנים שלפני החורבן וגם בתוך השואה. ספר על תולדות חייו ותולדות יהודי הונגריה שאיתם הלך למחנות ההשמדה נקרא "קראתי ואין עונה" – לתאר את חוסר התגובה שקיבל מהיהודים גם באירופה וגם מחוצה לה. קטע מתוך הספר: "...לפני עלותו לרכבת שעמדה לצאת לאושוויץ, יעץ הרב וייסמנדל לכמה אנשים לנסר את דלתות הרכבת ולקפוץ מתוכה. הוא אף חילק משוריות למספר אנשים. הוא עצמו לקח עמו משורית והסתירה בתוך ככר לחם. הוא האמין שאם יצליח להגיע לפרשבורג (לימים, ברטיסלאבה) יוכל משם להזעיק את יהדות העולם ולעוררם על הפורענויות שהתחדשו בסלובקיה. לבו היה קרוע ושסוע בין אהבת משפחתו לבין אחריותו למען כלל ישראל."

ובשנת תשל"ו (1975-5736), קבלה היום עצרת האו"ם החלטה הנודעה לשמחה שמגדירה את הציונות כצורה של גזענות ואפליה עדתית.

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!